

Tilsynsrapport for varslet tilsyn Børnecentret Solbo 16. december 2008

Oplysninger om tilbuddet

Tilbuddets navn: Børnecentret Solbo
Lovgrundlag: Lov om Socialservice §§ 32 og 67
Adresse: Dybdalsvej 13, Resenbro, 8600 Silkeborg
Telefon: 87 42 05 50
Mailadresse: solbo@silkeborg.dk
Hjemmeside: www.solbo.dk
Afdelinger / målgruppe / antal pladser: Børnecentret Solbo er et dag-, døgn- og aflastningstilbud til børn og unge i alderen fra 0 – 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Tilbuddet består af 2 døgnafdelinger og en specialbørnehave: <ul style="list-style-type: none">
• Afdeling Regnbuen – der rummer 7 døgnpladser og 1 aflastningsplads. Afdelingen er indrettet til kørestolsbrugere.
• Afdeling Kvisten – der rummer 7 døgnpladser. Afdelingen ligger på første sal.
• Børnehaven Solsikken – med plads til 10 børn i alderen fra 0 – 6 år. Derudover tilbyder Solsikken weekendaflastning til 5 børn i førskolealderen – 11 weekender om året.

Oplysninger vedrørende det aktuelle tilsyn

Varighed: Tilsynet fandt sted den 16. december i tidsrummet fra kl. 9.00 til kl. 15.00.
Hvordan er tilsynet forberedt: Tilsynet er varslet pr. mail 3.9 og 6.10 2008. Før tilsynet blev fremsendt: <ul style="list-style-type: none">
• Procedure vedr. magtindberetning og diverse skemaer.
• Beskrivelse af procedure vedr. introduktion til området omkring magtanvendelse.
• Eksempler på planer for efter- og videreuddannelse.
• Beskrivelse af procedure vedr. medicin håndtering.
• Stedets politikker – herunder personalepolitik / kompetenceudvikling og uddannelsespolitik / mødestruktur / instrukser vedr. brand.
Tilsynets form: <ul style="list-style-type: none">
• Besigtigelse af tilbuddet
• Dialog med udgangspunkt i tilsynsskemaet.
• Møde med forældre/pårørende.
Hvem deltog: Leder Else Knold, pædagog Helle Pagel (Kvisten), pædagog Thomas Næsted (Regnbuen) og pædagog Lotte Sam Sørensen (Regnbuen). Fra tilsynet deltog lektor Kirsten Højbjerg fra VIA University College og socialkonsulent Annette Kristensen Silkeborg Kommunes Handicap- og Psykiatrideling.
På hvilken måde har det været muligt at opleve det sociale samspil i tilbuddet: Under besigtigelsen var der børn i børnehaven og ved afslutningen på tilsynet var der børn på afdelingerne. I børnehaven herskede der en stille og rolig og rar atmosfære. Personalet var i gang med den individuelle træning med børnene. Et barn havde det meget dårligt – dette blev tacklet med megen omsorg. Overordnet gav det indtryk af en varm, travl og engageret indsats.
Har der været samtale med beboere / pårørende: Der var 2 forældre, der havde ønsket at tale med tilsynet.

Den pædagogiske, omsorgs- og plejemæssige praksis i tilbuddet

Det pædagogiske arbejde:

Det pædagogiske tilbud der gives på Solbo tager afsæt i et relationistisk menneske- og udviklingsyn.

Med udgangspunkt i det enkelte barns muligheder og interesser er målet at skabe et specialpædagogisk miljø, hvor der er plads til udfordringer, oplevelser, samvær og omsorg. Der lægges meget vægt på kommunikation og socialt samspil – at forstå og blive forstået - som grundlæggende for trivsel og udvikling.

Udgangspunktet er at børnene/de unge betragtes som hele mennesker med grundlæggende sociale kompetencer og med ønsker og behov for tilknytning til andre mennesker.

Pædagogiske / omsorgsmæssige prioriteringer:

I det daglige arbejde lægges der vægt på, at barnet/den unge oplever nærhed og tryghed og får udfordringer og oplevelser, der tilrettelægges efter barnets/den unges individuelle ønsker og behov.

Det tilstræbes, at barnet/den unge får succesoplevelser og herigennem føler sig forstået, respekteret og anerkendt i sit samspil med omverdenen.

Omsorg og personlig pleje vægtes højt og anses for at være en integreret del af det socialpædagogiske arbejde.

Målet for indsatsen er, at barnet/den unge gennem kommunikation og medinddragelse oplever en høj grad af trivsel og meningskabende aktiviteter i hverdagen.

Den pædagogiske praksis bygger hovedsageligt på samspillet mellem barnet og pædagogen – fordi

- Man udvikler sig i samspil med andre
- Man udvikler sig når man bliver mødt med tillid og positive forventninger
- En forudsætning for udvikling er at de basale behov er dækket

En anden vigtig del af udviklingen er samspillet børnene imellem. Hvis man har gode oplevelser sammen giver det gode relationer og gode relationer giver gode udviklingsbetingelser.

Til at understøtte samspillet mellem børn og pædagoger bruges Marte Meo metoden.

Marte Meo giver øget fokus på de små ting i kommunikationen, som ingen har fået øje på før. Det kan give en anden indgangsvinkel til børnene og derved give nye muligheder for at understøtte deres udvikling.

Systematik/handleplaner:

Det daglige arbejde og samvær med børnene/de unge tager udgangspunkt i de pædagogiske og omsorgsmæssige handleplaner, der udarbejdes for hver enkelt. Planerne laves ud fra barnets potentialer og behov og i planen beskrives de mål og metoder, som danner grundlaget for det daglige arbejde.

Til at definere mål og fokuspunkter bruges Marianne Hedegaards metode omkring 'Iagttagelse' og denne understøttes af Marte Meo metodens brug af videooptagelser. Fokuspunkterne kan eksempelvis være omkring spisesituationer eller i relation til kommunikation.

Handleplanerne omsættes til konkrete handlinger – mandag gør vi .... tirsdag gør vi ... o.s.v.

Der er meget fokus på kommunikation. En del af arbejdet med kommunikation kan eksempelvis være historier omkring børnenes liv og dagligdag. Det er ofte et godt udgangspunkt for dialog og er noget man kan være sammen om. Disse historier kan i høj grad også bruges når børnene/de unge skal videre til et voksertilbud.

Derudover arbejdes der meget med computere og diverse teknologiske hjælpemidler. Her kan den moderne teknologi gøre en forskel i arbejdet med at finde kommunikations- muligheder og give med- og selvbestemmelse.

Under den omsorgsmæssige del hører alle de ting, der skal være i orden for at det andet kan fungere. Tøjet skal være pænt, praktisk og rart at have på, man skal have noget mad, man kan lide, færdigheder skal vedligeholdes og helbredet skal være så godt som muligt – for hvis man har det fysisk dårligt eller har smerter, er det ikke nemt at være parat til psykisk udvikling.

Der er gennem det sidste års tid sket en udvikling af kontaktpædagogrollen. Man arbejder nu med 'koordinerende pædagog'. Der dannes teams med 3 børn og 3-4 pædagoger. Disse pædagoger har et særligt ansvar for de berørte børn. Dette har gjort, at der kommer flere kompetencer i spil og pædagogerne får lettere ved at bruge hinandens ressourcer til gavn for børnene. Dette system har også vist sig at være mindre følsomt ved sygdom og udskiftning af personale.

På en af afdelingerne er det teams'ene der laver handleplanerne. Dette har givet større ansvarlighed, mere dialog og mere sparring kollegerne imellem.

De forskellige roller i teams'ene er beskrevet – så alle ved, hvilke opgaver, der er den koordinerende pædagogs og hvilke de øvrige teampædagoger tager sig af.

Ordnningen skal evalueres til foråret. Men der er allerede nu tilbagemeldinger fra forældrene – de oplever at nye medarbejdere hurtigere bliver integreret, og at der ikke går viden tabt ved personaleskift.

De nye arbejdsmetoder er blevet indført via temadage med deltagelse af ekstern konsulent, der har redegjort for teorien bag metoderne.

Hverdagens aktiviteter:

Børnene/de unge er enten i skole eller i børnehave.

I fritiden er der mulighed for: ridning, svømning, besøg i Solbos snoezelhus, musik, IKT, udeaktiviteter, en tur i biffen, på hjemmebesøg, deltagelse i diverse festivaler, afslapning og samvær med børn og voksne på Solbo.

Brugerindflydelse:

Man prøver at gøre børnene/de unge så selvhjulpne som muligt og at give dem så meget indflydelse på deres eget liv som muligt.

For de børn og unge der ikke har sprog, gøres dette ved at give dem valgmuligheder ved hjælp af eksempelvis Boardmarker - eller ved at pædagogerne følger de unges initiativer – ved at de bruger øjnene, peger eller trækker i pædagogerne.

Valgene og medbestemmelsen afhænger af den enkeltes udviklingsniveau.

Indflydelse kan også være at vælge mellem at spise havregrød eller øllebrød til morgenmad.

Sprogbrug og omgangsformer:

Der arbejdes på, at de unge taler pænt og at der er en rar og ordentlig omgangstone. Man prøver at indlære normer for, hvordan man er sammen og hvordan man kommunikerer.

For nogle af børnenes vedkommende kan det godt være, de kan nogle grimme gloser – men ofte kender de ikke betydningen af ordene

Børnene/de unge på Kvisten er let påvirkelige børn, der kan godt kan provokere hinanden. Her kan de snævre fysiske rammer, der ikke levner megen plads til at være alene, være en udfordring der kræver pædagogiske tiltag og krumspring for at få samværet til at fungere.

Forældre og pårørende:

Der er igennem årene arbejdet meget med forældresamarbejde, og der arbejdes kontinuerligt med udvikling af dette felt. Der er et åbent miljø på institutionen og forældre og pårørende er altid velkomne. Man er bevidste om, at selvom børnene ikke længere bor hjemme er de forældrenes børn og man respekterer forældrene og understøtter dem i deres forælderrolle. Samtidig med at personalet er bevidste om, hvad de står for og hvad de kan tilbyde.

Man ser det også som en vigtig ting at skabe netværk mellem institutionens forældre og der afholdes et årligt weekendkursus for forældrene

Der afholdes indflytningsmøder, hvor der laves aftaler om gensidige forventninger til samarbejdsniveauet mellem institution og forældre. Samarbejdet evalueres løbende

Magt og klager:

Der har været tre tilfælde af magtanvendelse – et fald siden sidste år. I forhold til et barn er der problemer med tandbørstning. Der er lavet handleplan og fastholdelser registreres.

Der er procedure for introduktion til reglerne om magtanvendelse. Og der er mulighed for at trække på Silkeborg kommunes jurist.

Der har ingen klager været.

Eksternt samarbejde:

Der er samarbejde med børnenes/de unges dagtilbud, og med Børneafdelingen i Viborg
Til hjælp med indførelse af Marte Meo har institutionen benyttet sig af Jytte Birk Sørensen.
Endvidere trækker man på de nødvendige fagpersoner.

Sundhed, sygdom, medicinering og hygiejne:

Man spiser sundt på Solbo – det sørger køkkenpersonalet for. Derudover er der også tilknyttet diætister, idet der for øjeblikket er 6 – 7 unge, der følger en speciel diæt.

Man sørger for at vedligeholde børnenes/de unges færdigheder ved gåture, svømning og ridning.

De tilknyttede fysioterapeuter sørger for de nødvendige hjælpemidler og de børn, der ikke er mobile får en ½ times fysioterapi pr. uge.

Der har været 4 tilfælde af fejlmedicinering. Der er nu lavet procedure for 'dobbelttjek og det har hjulpet. Der er fast procedure ved fejlmedicinering.

Tilbuddets organisatoriske, fysiske og personalemæssige forhold og rammer.

Struktur:

Der er en leder og 3 afdelingsledere – disse udgør tilsammen en teamledelse. De 3 afdelingsledere har på skift stedfortræderrollen. Der foreligger beskrivelse af kompetencefordelingen

Der er ansat pædagoger, fysioterapeuter. P.G. U'er og uuddannede.

Samarbejde og kommunikation:

Der er faste procedure for mødestruktur, den er beskrevet i Solbos personalepolitik.

Arbejdsplanlægning:

Det er afdelingslederne, der i samarbejde med medarbejderne, laver arbejdsplaner.

Institutionen har 2 vågne nattevagter, der også laver andre ting. Bl.a. gør de rent.

Fysiske rammer:

Institutionen fremtræder lys og indbydende. Det er tydeligt, at det er børnenes/de unges hjem.

Pladsforholdene kan opleves som trange – især i overetagen.

Der er nye badeværelser, det har givet et løft, også i forhold til personalets arbejdsvilkår.

Sikkerhedsforhold:

Sikkerhedsforholdene er i orden, men der skal laves opfølgning vedr. førstehjælps kurser.

Arbejds miljø:

Personalet giver udtryk for, at der er et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø på institutionen. Der er plads til en åben dialog, og der er en synlig ledelse. En ledelse der også er lydhør, giver ros og anerkendelse, feedback, sparring og opbakning. Altså stor ros til ledelsen, der også beteges som opmærksomme, handlings- og løsningsorienterede og et skridt foran personalet.

Man oplever, at der er et åbent og trygt miljø – man kan komme frem med de ting, der er og der er plads til undren og nytænkning.

Det sværeste er, når der ikke er tid til at gøre arbejdet så godt – som personalet synes, det skal gøres.

Der er kultur for, at man må godt må gå til sin leder, hvis man oplever at der er kolleger, der ikke lever op til institutionens normer og værdier for arbejdet og omgangen med børnene /de unge.

Der har ikke været arbejdsskader. Der er 4 langtidssygemeldinger, ingen af dem arbejdsrelaterede

Rekruttering/fastholdelse af medarbejdere:

Der er et begrænset personaleflow på institutionen og man oplever, at der oftest er et stort og relevant ansøgerfelt til opslåede stillinger.

Tit får vikarerne stillingerne og tit er vikarerne er studerende, der bliver hængende.

Der er fast procedure for introduktion af nye medarbejdere, og der er mentorordning de første 3 måneder af ansættelsen.

Personaleudvikling – personaleuddannelse

I forbindelse med indførelsen af Marte Meo metoden har der været afholdt temadage, og der er 2 medarbejdere på terapeutuddannelsen.

Man har udviklet en kultur for et frugtbart læringsmiljø. Nogle tager af sted på kurser -> kommer hjem -> og oplærer kollegerne - eller introducerer det nye på gruppemøder.

Der er afholdt IKT-temadag for hele huset

Der arbejdes med at tilpasse Solbos personalepolitikker til Silkeborg kommunes politikker, med implementering af Silkeborg kommunes værdier samt med Handicap- og Psykiatridelingens mission og værdier.

Lederen er i gang med Silkeborg Kommunes lederuddannelse, og to af afdelingslederne starter til efteråret.

Der afholdes MUS, GRUS og TUS.

Der er deltagelse i faglige netværk vedr. IKT, seksualvejledere og FFI

Der er deltagelse i mellemlider netværk, ledernetværk, HK netværk og køkken netværk

Udvikling af tilbuddet

Udviklingstiltag:

Der er planlagt supervision for Børnehavens personale i forhold til forældresamarbejde.

Der skal være 'en dag med ledelse' ved en ekstern konsulent.

Der arbejdes for øjeblikket med omlægning af haven/legepladsen.

Møde med forældre/pårørende

Der var samtale med to forældre – hvoraf en repræsenterede et aflastningsbarn og en et fast barn.

Begge gav udtryk for stor tilfreds med tilbuddet. Der hersker en god stemning på institutionen og det er helt klart, at det er børnenes hjem/base. Der er stor respekt for hver families individuelle særpræg, respekt for det man kommer med og lydhørhed overfor forældre. Der er respekt for, hvordan man er som forældre, og hvilke ønsker man har til tilbuddet

Man oplever, at der er stor mulighed for medindflydelse på sit eget barns situation og på hele institutionen, og at man er åbne overfor nye ideer og tiltag.

Det er tydeligt at, Solbo's værdigrundlag er implementeret i det daglige arbejde og danner basen for arbejdet med og tilgangen til børnene/de unge.

Der er et godt orienteringsniveau og en stor åbenhed omkring det pædagogiske arbejde.

Man bliver taget alvorligt og ved uenigheder lyttes der, og der er en konstruktiv snak.

Samarbejdet er præget af respekt og ligeværdighed og opleves som et reelt samarbejde – der er ikke noget, der er rigtig eller forkert!

Resume og sammenfattende konklusion

Børnecentret Solbo er Silkeborg Kommunes dag-, døgn- og aflastningstilbud til børn og unge i alderen fra 0 – 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Solbo er beliggende i Resenbro syv km. fra Silkeborg centrum, med gode busforbindelser mod Silkeborg Århus og Hammel. Solbo er omkranset af smuk natur, og der er således alsidige muligheder for gåture og andre oplevelser i skoven og ved Gudenåen.

På baggrund af besigtigelse af de fysiske rammer, tilsynsmødet og mødet med pårørende er det tilsynets vurdering, at Børnecentret Solbo er et godt og veldrevet tilbud, der i høj grad giver de tilknyttede børn og unge gode vilkår for udvikling og oplevelser samtidig med, at det er en tryk base.

Tilsynet har noteret sig:

- ➔ at der er et dygtigt og ambitiøst personale på institutionen
- ➔ at der er et godt fagligt miljø
- ➔ at man ”gør det man siger” med hensyn til forældresamarbejdet
- ➔ at der er stor respekt for børnene/de unge – hvilket bl.a. ses i måden man omgås og omtaler dem på
- ➔ at der er en lyttende og handlingsorienteret ledelse
- ➔ at det ’pynter’ med lidt rod
- ➔ at der handles roligt og professionelt, når der opstår problemer
- ➔ at personalepolitikkerne er et godt redskab i det daglige arbejde

Under tilsynsbesøget har de tilsynsførende ikke oplevet eller er præsenteret for forhold, der giver anledning til påbud, henstillinger eller anbefalinger.